

Povinná literatura i čtenářské deníky děti stále baví!

Průzkum projektu Čtení pomáhá ukázal, že povinnou literaturu čte alespoň částečně drtivá většina žáků a studentů základních a středních škol. Ti, kteří ji číst odmítají, tak činí nejčastěji z důvodu, že si sami chtějí určit, co budou a nebudou číst. Desetina ji považuje za nudnou. Téměř 70 procent školáků si vede čtenářský deník. Třetina z nich chce mít přehled o tom, co četla, a další třetině se hodí do školy – při psaní referátů či přípravě k maturitě. A jak na tom byli se čtenářským deníkem a povinnou literaturou spisovatelka Alena Ježková, básník a písničkář Jiří Dědeček či autor projektu Čtení pomáhá Martin Roman?

Dvě procenta respondentů povinné tituly vůbec nečtou

Seznamy povinné literatury dostává ve škole podle aktuálního průzkumu Čtení pomáhá více než polovina dětí ve věku od 6 do 18 let. Všechny knihy ze seznamu přečte přes 40 procent dotázaných, třetina přečte většinu a pětina občas nějaký titul.

Pouze dvě procenta respondentů povinné tituly nečtou vůbec. Děti chtějí mít ve výběru titulů volnost, nelíbí se jim, když jim někdo diktuje, co číst. Pro některé je to nuda a někteří se nechají jednoduše ovlivnit svými spolužáky – nečtou ji oni, nebudu ji číst ani já. Mezi dalšími důvody, proč děti bojkotují povinnou literaturu, se objevilo např.: *Odrázuje mne to, že je povinná a že máme datum, do kdy ji máme přečíst, nebo Myslím, že čtením knížek, které mě nebaví, si čtení znechutím a Není čas a radši dávám přednost knihám, co si sama vyberu.*

Povinná rovná se nudná?

„Povinná literatura nemusí nutně znamenat nudu. S kolegy se snažíme do seznamů řadit taková díla, která mají uměleckou hodnotu a zároveň mají šanci děti zaujmout. Zásadní je dobré načasování. Tituly musí odpovídat věku dítěte. Jedině tak budou pochopeny. Žáci navíc nemají povinnost číst všechno, co jim předkládáme. Mohou si z každého období vybrat knihy, které chtějí. Nemění to však nic na tom, že jsou zkrátka i taková díla, která by měli znát všichni. Už jen z důvodu, aby byla lépe pochopena éra, v níž vznikaly nebo které se týkají,“ říká Vlasta Žabenská, učitelka českého jazyka z Gymnázia Břeclav.

Mezi hity povinné literatury patří podle žáků břeclavského gymnázia například Joanne K. Rowlingová (knihy o Harrym Potterovi), Bohumil Hrabal (Ostře sledované vlaky), Umberto Eco (Jméno růže).

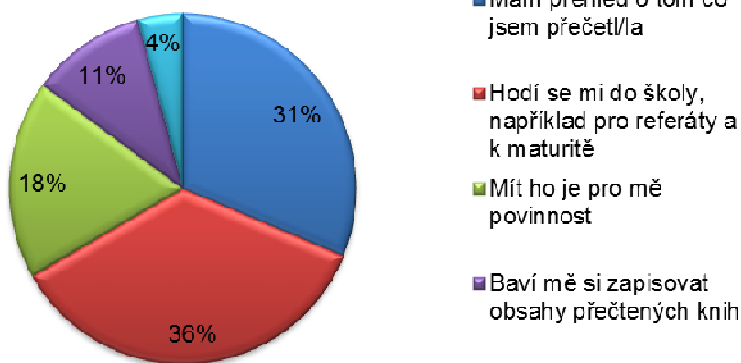
Čtenářský deník není vnímán pouze jako povinnost

Čtenářský deník si v současnosti vede téměř 70 procent dotázaných. Důvody, proč si ho děti vedou, jsou různé. *„Na začátku bývá zpravidla povinnost, kterou jim uloží učitel. Ale většina pak zjistí, že psaní deníku je vlastně zábava a pokračují v něm i dobrovolně. Mohou si tak po letech přečíst své dojmy z různých knih, anebo si jen tak připomenout o čem vlastně byly. Čtenářský deník navíc nemusí sloužit jen k zapisování přečtených knih ze seznamu povinné literatury. S dětmi si do něj zapisujeme zhlédnutá divadelní představení, zajímavé filmy nebo audioknihy, dokonce slouží i pro vlastní literární tvorbu,“* dodává Vlasta Žabenská.

Jako povinnost vnímá čtenářský deník pouze necelá jedna pětina respondentů. Třetině se hodí při psaní referátů a k maturitě, další třetina chce mít přehled o tom, co kdy přečetla. Desetina školáků ho považuje za zábavu.

Co pro tebe čtenářský deník znamená?

Jak to měli se čtenářskými deníky a povinnou literaturou známé české osobnosti?

Alena Ježková, spisovatelka, ambasadorka Čtení pomáhá:

„Nejspíš zklamu běžné žáčky a žáky, ale doporučenou četbu a psaní do čtenářského deníku jsem prostě milovala. Vzpomínám si, že když jsme na konci června ve škole dostávali nové čítanky na příští školní rok, běžela jsem domů, zavřela jsem se na balkóně a četla a četla... dokud jsem celou čítanku nedočetla. Podle toho, které ukázky se mi líbily, jsem si pak vybírala knihy v městské knihovně. Podobné to bylo s doporučenou četbou – věřila jsem svým učitelům, že knihy, které doporučují, se mi budou líbit. Taky to tak většinou bylo! A psát o tom, co a proč mě při čtení bavilo a co už ne, byla možnost, jak vyjádřit svůj názor. Proto se mi to líbilo taky.“ (FOTO: Čtení pomáhá)

Jiří Dědeček, básník a písničkář, ambasadorka Čtení pomáhá:

„Můj jediný čtenářský deník někam bohužel zmizel během mých četných stěhování. Psal jsem si ho povinně v prvním ročníku na SVVŠ (dnešní gymnázium) a vzpomínám si, že paní profesorku vyváděl z míry, neboť namísto psaného slova jsem hojně používal obrázky. Vrcholem všeho byl záznam o přečteném románu Anna Karenina, kde jsem místo většiny textu nalepil vystřiženou fotografii zasněžené železniční trati a podepsal se. Jméno autora jsem pak vyjádřil barevnou fotografií krále zvířat; myslím, že Lev Nikolajevič Tolstoj nikdy nevypadal tak majestátně. Dnes už si čtenářský deník nepíšu, takže nemám přehled o tom, co jsem přečetl, a mohu se tak ke kterékoli knize znovu a znovu vracet jako k novince.“ (FOTO: ČTK)

Martin Roman, autor a donátor Čtení pomáhá:

„Čtení jsem měl odjakživa rád, i povinnou literaturu, ale vedení čtenářského deníku mě moc nebavilo. Hlavně asi proto, že nás k tomu ve škole nutili a deníky nám známkovali. Ale když jsem nedávno po letech svůj starý čtenářský deník objevil, s chutí jsem se do něj začel, připomněl jsem si zapomenuté knihy a některé zápisy mě opravdu velmi pobavily. Mám ho dodnes někde doma. Třeba jednou inspiruje mé dcery.“ (FOTO: Čtení pomáhá)

čtení pomáhá

TISKOVÁ ZPRÁVA

Praha – 17. února 2014

O průzkumu

Průzkum probíhal mezi žáky základních a studenty středních škol, kteří jsou zaregistrováni v projektu Čtení pomáhá. Byl realizován na konci roku 2013. Celkem se ho zúčastnilo 6 357 respondentů z celé České republiky.

*Projekt **Čtení pomáhá**, podporuje čtenářství a zároveň umožňuje dětem a mládeži podílet se na charitativní činnosti. Děti jsou k četbě motivovány finanční odměnou 50 korun, kterou však nezískávají pro sebe, ale věnují ji na charitu. Každý rok se tak různým nadacím rozdělí až 10 miliónů korun. O tom, kdo pomoc obdrží, rozhodují právě dětské čtenáři. Každý z čtenářů, který se zaregistruje na webových stránkách projektu, přečte některou z doporučených knih a správně zodpoví kontrolní otázky k dané knize, získává kredit 50 korun. Ten pak věnuje na některou z nabízených konkrétních charitativních akcí. Charity navrhnou oslovené dobročinné organizace a partneři projektu. Knihy zařazené do projektu byly vybírány v celorepublikové anketě o nejlepší dětskou knihu. V odborné porotě, která knihy navrhovala, byly osobnosti, jako je Zdeněk Svěrák, Marek Eben, Alena Ježková, Jiří Dědeček a Martin Roman. Další knihy na seznam postupně přibývají. Jedním z ambasadorů Čtení pomáhá je Vojtěch Dyk. Iniciátorem a donátorem projektu je Martin Roman.*

Webové stránky projektu: www.ctenipomaha.cz

Facebook: <http://www.facebook.com/ctenipomaha>

KONTAKT pro další informace:

Eva Krutáková, AMI Communications, 724 545 011, eva.krutakova@amic.cz